

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning og baggrund for lovforslaget

Alle børn har behov for rum til leg, læring og udvikling.

Desværre er der børn, der ikke har samme muligheder for udfordring og læring som hovedparten af børn i Danmark har. Børn med en belastet familiebaggrund har større risiko for at gentage forældres manglende tilknytning til arbejdsmarkedet, korte og dårlige uddannelsesforløb eller misbrugsproblemer. Disse øgede risikofaktorer kaldes også negativ social arv.

I publikationen »En god start til alle børn« fra Ministerudvalget for negativ social arv og social mobilitet fremgår det, at jo tidligere man sætter ind med støtte til barnet, jo større er sandsynlighederne for at bryde med negativ social arv. Publikationen baserer sig på »Vidensopsamling om social arv« (2003). Vidensopsamlingen beskriver danske og udenlandske erfaringer og er udarbejdet af gruppen bag forskerprogrammet »Social arv«, der ledes af Socialforskningsinstituttet.

Vidensopsamlingen påpeger, at udenlandske forsøg har vist, at god dagpasning med fokus på at styrke og støtte børns intellektuelle, emotionelle og sociale kompetencer kan bidrage til at bryde den negative sociale arv. Derfor er en mere målrettet og bevidst indsats i forhold til udvikling af børns kompetencer i dagtilbud væsentlig og især i forhold til børn, der ikke stimuleres og får opbakning hjemmefra. Det er regeringens holdning, at pædagogiske læreplaner er et af midlerne til at nå dette mål.

De pædagogiske læreplaner har dog ikke kun sigte på udsatte børn. De pædagogiske læreplaner skal være med til at understøtte læringen for alle børn og bidrage til at gøre overgangen til skolen mere harmonisk.

Alle børn - både de med og uden problemer - skal have mulighed for at opleve den tilfredsstillende, det er at gøre fremskridt, overvinde vanskeligheder og opleve, at man er en del af et fællesskab.

I 1998 trådte serviceloven (L 229) vedtaget den 30. maj 1997 i kraft. Med serviceloven kom også formåls-

bestemmelsen for dagtilbud. Det var første gang, at man i Danmark havde en mere detaljeret beskrivelse af samfundets forventninger til indholdet i dagtilbuddene. Det signalerede, at man gik bort fra tidligere tiders opfattelse af dagtilbud som blot en arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning. Formålsbestemmelsen præciserede, at dagtilbuddene var en del af kommunens forebyggende og støttende indsats over for børn med behov for støtte. Dagtilbuddene skulle i samarbejde med forældrene give barnet omsorg og støtte barnet i tilegnelse og udvikling af bl.a. sociale og almen kompetencer.

I 2002 og 2003 blev formålsbestemmelsen evalueret. Evalueringen undersøgte, om formålsbestemmelsen var kendt, anvendt og havde effekt. Det konkluderedes i evalueringens rapport 1, at formålsbestemmelsen umiddelbart havde bidraget til, at det pædagogiske indhold i dagtilbuddene i højere grad var kommet på dagsordenen i kommunerne og i dagtilbuddene. Der var uden for dagtilbuddene kommet et større kendskab til, hvad der foregik i dagtilbuddene grundet en generel større synlighed og skriftlighed. Evalueringen viste endvidere, at der ikke var mange kommuner, der havde en politik for dagtilbudsområdet, hvor fokus var på det pædagogiske indhold. De fleste kommuner havde dog målsætninger i forhold til enkeltområder.

For at understøtte implementeringen af formålsbestemmelsen og for at øge fokus på kvalitetsudvikling, dokumentation og læring i dagtilbud igangsattes i 2000 projektet med titlen Kvalitet i Dagtilbud (KiD). Første fase i KiD var at afdække status, og hvilke fremtidige indsatsområder der var på området. I anden fase, som løber nu, er der over de næste år igangsat et udviklingsprojekt, der bl.a. skal udarbejde materialer til brug for arbejde med læring i dagtilbud. Der er allerede udkommet en SØLV-guide (september 2003) med eksisterende viden og eksempler på praksis, og i 2005 udkommer GULD-guiden, der bygger på ny viden om, hvordan der kan arbejdes bevidst og systematisk med læring i dagtilbud.

Der er således allerede udført mange forskellige tiltag for at kvalificere dagtilbuddenes arbejde med læ-